О б р а з л о ж е њ е

Одлуке о Буџету општине Ћуприја за 2027. годину

Законски основ

Законски основ за доношење Одлуке о буџету садржан је у члану 20. и члану 32. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, број 129/2007, 83/2014, 101/2016, 47/2018 и 111/2021 – др. закон), којима је утврђено да је општина одговорна да преко својих органа доноси буџет, а обезбеђивање средстава општинама за обављање изворних и поверених послова, уређено је Законом о финансирању локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, број 62/2006, 47/2011, 93/2012, 99/2013, 125/2014, 95/2015, 83/2016, 91/2016, 104/2016, 96/2017, 89/2018, 95/2018 – др. закон, 86/2019 - усклађени дин. изн., 126/2020 - усклађени дин. изн., 99/2021 – усклађени дин.изн., 111/2021 – др. закон и 124/2022 - усклађени дин.изн., 97/2023 - усклађени дин.изн. и 85/2024 - усклађени дин.изн.).

Законом о буџетском систему („Сл. гласник РС“, број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 108/2013, 142/2014, 68/2015, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 118/2021 – др. закон, 138/2022, 93/2023, 94/2024 и 80/2026), јединствено се уређује планирање, припрема, доношење и извршење буџета, извештавање, буџетско рачуноводство, контрола и ревизија буџета, као и финансирање надлежности јединица локалне самоуправе.

Чланом 31. Закона о буџетском систему, по буџетском календару, предвиђено је да министар финансија доставља Упутство за припрему Одлуке о буџету локалне власти, као и фискалну стратегију.

Упутство за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2027. годину и пројекције за 2028. и 2029. годину које је Министарство финансија доставило локалним самоуправама садржи основне економске претпоставке и смернице за припрему Одлуке о буџету за 2027. годину, методологију израде Одлуке о буџету, као и методологију израде предлога финансијског плана корисника средстава буџета.

Чланом 40. Закона о буџетском систему предвиђено је да по добијању Упутства за припрему буџета локалне власти, локални орган управе надлежан за финансије доставља директним корисницима буџета Упутство за припрему буџета које између осталог садржи основне економске претпоставке и смернице за припрему предлога буџета, поступак и динамику припреме предлога буџета и предлога финансијских планова буџетских корисника.

Министарство финансија је у сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина донело Упутство за припрему програмског буџета.

На основу анализа примене програмског буџета у претходним годинама, Министарство финансија је унапредило Упутство у погледу обавезе праћења и извештавања о циљевима и индикаторима.

Одељење за финансије припремило је Упутство за припрему буџета општине Ћуприја за 2027. годину, у складу са Упутством Министарства финансија, и доставило га директним буџетским корисницима.

Директни буџетски корисници обавезни су, да у складу са смерницама и роковима из Упутства, траже од индиректних корисника за које су одговорни предлоге финансијских планова за 2027. годину и неопходне податке за израду предлога финансијског плана директног буџетског корисника.

Смернице из Упутства за припрему буџета за 2027. годину

Из Упутства које је достављено локалним самоуправама може се закључити да Република Србија наставља и у 2027. години на интензивирању реформских процеса како би се обезбедио континуитет побољшања привредног амбијента и даљег подизања кредитног рејтинга земље.

Упркос изазовним глобалним и регионалним условима, српска привреда је показала висок степен отпорности, што је резултат диверсификоване економске структуре и стабилне домаће потражње. У периоду од 2020. до 2025. године, кумулативни реални раст БДП-а износио је 18,4%, праћен историјски ниским нивоом незапослености и континуираним повећањем реалних зарада. Током 2025. године макроекономска кретања су била у складу са очекивањима – остварен је реални раст БДП од 3,9%, док је инфлација стабилизована у циљаним оквирима Народне банке Србије. Снажни макроекономски показатељи, рекордни приливи инвестиција и доследна примена одрживе фискалне политике довели су до тога да Србија први пут оствари инвестициони кредитни рејтинг.

Први квартал 2026. године донео је успоравање привредног раста на 2,0%, првенствено услед домаће неизвесности и одложене потрошње. Ипак, снажне економске основе, омогућавају брз повратак на путању раста. Ревидирана пројекција привредног раста за 2026. годину износи 3,0%, са очекиваним убрзањем на 4,2% у 2027. и на 5,0% у 2028. години, захваљујући великим инфраструктурним пројектима повезаним са Специјализованом светском изложбом EXPO 2028. Влада Републике Србије наставља са реализацијом амбициозног програма јавних инвестиција у оквиру стратешког плана „Скок у будућност – EXPO Србија 2027”, који укључује модернизацију инфраструктуре, дигитализацију, обновљиве изворе енергије и иновативне технологије. Планирана улагања имају за циљ модернизацију земље, јачање конкурентности домаће привреде и привлачење нових страних и домаћих инвестиција.

Средњорочне перспективе привредног раста остају позитивне, са просечном годишњом стопом од око 4,2% за период од 2027. до 2029. године. Раст ће бити подржан стабилном домаћом тражњом, интензивном реализацијом инфраструктурних пројеката и даљим јачањем приватне потрошње и инвестиција. Посебан значај има ИКТ сектор, који бележи двоцифрене стопе раста извоза и све већи удео у БДП.

Основне макроекономске претпоставке за 2027. годину

	2026	**2027**	**2028**	**2029**
БДП, млрд РСД	11.065,3	**12.021,9**	12.840,5	13.707,2
Стопа номиналног раста БДП, %	6,5	**8,6**	6,8	6,7

Стопе реалног раста БДП,%	3,0	**4,5**	3,5	3,7
Потрошачке цене (годишњи просек), %	3,7	**4,2**	3,4	3,0

Извор: Фискална стратегија за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. годину

Фискална дисциплина остаје темељни принцип економске политике, уз пажљиво планирани буџетски дефицит од око 3,0% БДП током инвестиционог циклуса, са постепеним смањењем на 2,5% БДП-а до 2029. године. Овакав оквир обезбеђује континуирано смањење удела јавног дуга у БДП-у, који ће се, према тренутним проценама, спустити на око 40% до краја средњорочног периода. Истовремено, јавне инвестиције остају приоритет и биће задржане на високом нивоу од око 6,3% БДП-а, уз даље јачање механизама контроле и унапређење транспарентности у управљању капиталним пројектима.

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2026. години и њихове процене за задњи квартал те године, што представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од **2%** (**пројектован номинални раст БДП у 2027. години износи 8,6%**).

Изузетно, локална власт може планирати већи обим прихода, с тим што је у том случају дужна да у образложењу одлуке о буџету наведе разлоге за такво поступање, као и да образложи параметре (кретање запослености, просечне зараде, очекиване инвестиционе активности, промене у степену наплате пореза на имовину итд.) коришћене за пројекцију таквих прихода.

Приликом планирања текућих прихода потребно је узети у обзир приходе из свих извора финансирања, осим извора финансирања 07 - трансфери од других нивоа власти.

Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - трансфери од других нивоа власти, 08 - добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати само уколико јединица локалне самоуправе поседује уговор или други одговарајући акт из чије садржине се на несумњив начин може утврдити да ће средства по овом основу бити остварена у 2027. години.

Јединице локалне самоуправе које на основу остварења прихода у току 2027. године, утврде да ће укупно планирани износ текућих прихода (класа 7) прећи лимит дозвољеног увећања за 2027. годину (2,0%), моћи ће да изврше корекцију истог (у поступку ребаланса или подизањем приходне апропријације на основу члана 5. ст. 4-5 ЗОБС) **уз претходно прибављену сагласност Министарства финансија**.

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати искључиво уколико у вези истих поседује закључен уговор/споразум из чије садржине се на несумњив начин може утврдити да ће средства по овом основу бити остварена у 2027. години.

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2026. годину („Службени гласник РС”, број 94/2024).

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима.

Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

Приоритет локалне власти је рационализација пословања и доследно поштовање Закона о буџетском систему, Закона о јавним набавкама, Закона о максималном броју запослених и трезорског начина пословања. Такође, веома важна је израда пројеката са којима је могуће аплицирати код одређених финансијских фондова за њихову реализацију, а који су у функцији развоја комуналне инфраструктуре и развоја заједнице у целости. Посебну пажњу треба обратити на повећање нивоа квалитета општих јавних услуга према грађанима (органи управе) и код јавних институција чији је оснивач општина.

При планирању прихода по другим основама узети у обзир све приходе које буџетски корисници могу остварити поред средстава из буџета општине Ћуприја и исте треба планирати по категоријама групама и синтетици расхода и издатака.

Орјентација фискалне политике у средњем року јесте одржање ниског дефицита, даље смањење јавног дуга али и коришћење фискалног простора у циљу подршке привредном расту.

Оваква орјентација потпора је успостављеном моделу раста заснованом на инвестицијама и извозу, као једином здравом и одрживом моделу у средњем и дугом року. Очекује се да ће инвестиције, уз личну потрошњу, задржати улогу носиоца раста посматрано са расходне стране, односно да ће главни извор раста са производне стране бити услужни сектор уз значајан допринос грађевинарства и пољопривреде. Растерећењем привреде, пре свега кроз смањење пореског оптерећења рада, постиче се раст и отварање нових радних места. Побољшања на тржишту рада се настављају како у погледу раста броја запослених тако и у погледу раста зарада. С друге стране, фискални простор омогућио је већу алокацију средстава за јавну инфраструктуру.

Имајући у виду фискална правила и основне макроекономске пројекције Упутством су предвиђене смернице за планирање појединих категорија прихода и расхода.

Полазећи од одредбе Закона о буџетском систему, којима је дефинисано да одлука о буџету јединице локалне самоуправе треба да буде креирана уз поштовање све четири класификације које сачињавају стандарни класификациони оквир за буџетски систем, према изворима финансирања, посебно указујемо на неопходност поштовања одредби члана 2. тачка 7. и 8. Закона о буџетском систему којима су дефинисани директни и индиректни корисници буџетских средстава.

Оснивање корисника средстава мора да има утемељене у закону или другом пропису, у супротном сматраће се да није доследно спроведена одредба члана 2. тачка 7. и 8. Закона о буџетском систему, којима је дефинисан појам директних и индиретних корисника буџетских средстава.

У контексту исказивања установа као индиретних корисника буџетских средстава у одлуци о буџету, **не могу се спајати установе** које обављају различите делатности имајући у виду да су делатности које обављају ове установе уређене различитим прописима, као и да се коефицијенти и други елементи за обрачун и исплату плата запослених у установама утврђују у зависности од врсте делатности установе.

Такође у складу са чланом 2. тачка 31. Закона о буџетском систему апропријације за индиректне кориснике буџетских средстава исказују се збирно по врстама индиретних корисника и наменама у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава.

Законом о буџетском систему дефинисани су јавни приходи и примања који припадају буџету јединице локалне самоуправе за финансирање њених надлежности.

Такође, Законом о буџетском систему, је уређено да одредбе закона којима се уређује коришћење и расподела сопствених прихода које остваре установе основане од стране локалне власти престају да важе када се за то створе технички услови. Надлежни орган локалне власти треба да испита основаност и оправданост постојања рачуна сопствених прихода индиректних корисника буџетских средстава (установе у области културе, туризма и спорта) у случају када коришћење и расподела тих прихода није уређена посебним законом. Стратешко опредељење општине Ћуприја прати ове тенденције, тако да су све установе које су остваривале сопствене приходе (извори 04) завршиле поступак гашења рачуна сопствених прихода.

Јавне приходе остварене по основу пружања услуга боравка деце у предшколским установама треба планирати на извору 01 - Приходи из буџета.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, број 103/15) измењена је дефиниција наменских прихода, тако да су према усвојеном решењу наменски јавни приходи и примања дефинисани као јавни приходи, односно примања чије је коришћење и намена утврђена уговором о донацијама, кредиту, односно зајму, као и средства самодоприноса чија се намена утврђује одлуком јединице локалне самоуправе.

У поступку примене и доношења буџета, треба планирати расходе за реализацију мера и активности утврђених посебним законима, у оквиру одређених програма, програмских активности, односно пројеката, с тим што се **исти могу извршавати само до висине апропријације утврђене Одлуком о буџету, без обзира на то да ли су ови приходи остварени у већем или мањем обиму од планираног.**

Уколико се у току године остваре наведени приходи у обиму већем од планираног актом у буџету, **исти се могу користити и за извршавање других врста расхода,** с обзиром на то да представљају опште приходе буџета којима се финансира јавна потрошња и који немају претходно утврђену намену.

У оквиру спровођења реформе јавних финансија започет је процес унапређења програмског модела буџета кроз увођење принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес. У том смислу Одељење за финансије донело је у току 2026. године План поступног увођења родно одговорног буџетирања у поступак припреме доношења буџета општине Ћуприја за 2027. годину.

Упутством су лимитиране и одређене категорије расхода.

Плате запослених код корисника буџета локалне власти уређене су у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама и Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима.

Приликом обрачуна и исплате плата за запослене у предшколским установама, установама културе и другим јавним установама примењује се Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама. Приликом обрачуна и исплате плата примењиваће се основице према закључку Владе Републике Србије.

Локална власт у 2027. години може планирати укупна средства потребна за исплату плата запослених које се финансирају из буџета локалне власти, тако да масу средстава за исплату дванаест месечних плата планирају полазећи од нивоа плата исплаћених за септембар 2026. године, као и увећања плата у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2027. годину.

Укупну масу средстава за плате треба умањити за плате запослених код корисника буџетских средстава које су се финансирале из буџета локалне власти са апропријација економских класификација 411 - Плате, додаци и накнаде запослених (зараде) и 412 - Социјални доприноси на терет послодавца, а више се не финансирају, односно за масу средстава за плате запослених који су радили код тих корисника, а нису преузети у органе и службе управе или јавне службе јединице локалне власти, код којих се плате запослених финансирају из буџета локалне власти са апропријација економских класификација 411 - Плате, додаци и накнаде запослених (зараде) и 412 - Социјални доприноси на терет послодавца.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2027. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин утврђен у ст. 1. и 2. члана 44. Закона о буџету Републике Србије, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са ограничењем из ст. 1. и 2. овог члана.

Локална власт је у обавези да министарству надлежном за послове финансија доставља извештај о броју запослених на неодређено и одређено време.

Министар надлежан за послове финансија ближе ће уредити начин и садржај извештавања из става 4. овог члана.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2027. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17 и 95/18-аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2027. години и новчаних честитки за децу запослених.

У 2027. години не могу се исплаћивати запосленима код корисника буџетских средстава локалне власти награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандардне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Уколико јединице локалне самоуправе не обезбеде у буџету и не исплате јубиларне награде запосленима у основним и средњим школама који то право стичу у 2027. години, министар надлежан за послове финансија може, на предлог министарства надлежног за послове образовања, привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде, у износу неисплаћених јубиларних награда запосленима у основним и средњим школама из буџета јединице локалне самоуправе.

Јединице локалне самоуправе у 2027. години могу планирати укупна средства потребна за исплату плата запослених који се финансирају из буџета, тако да масу средстава за исплату плата планирају на нивоу исплаћених плата у 2026. години, а

највише до дозвољеног нивоа за исплату плата у складу Законом о буџету Републике Србије за 2027. годину.

У 2027. години за запослене код свих корисника буџетских средстава проценат повећања износи **8,0%**, осим у установама социјалне заштите где повећање износи **12%**. Повећање плата вршиће се почев од плате за децембар 2026. године.

Уколико маса средстава која је утврђена на претходно наведени начин није довољна за исплату плата запослених код корисника буџета локалне власти, иста се може увећати у току 2027. године, а након претходно добијене писане сагласности министарства надлежног за послове финансија.

Средства за плате планирају се на бази броја запослених којима је исплаћена плата за септембар 2026. године, а не систематизованог броја запослених.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 – Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно.

У оквиру групе конта 42 потребно је учинити максималне напоре и остварити уштеде тако да се не угрози извршавање сталних трошкова 421.

Уштеде у оквиру групе конта 42 треба предвидети, пре свега, у оквиру економских класификација 422 – Трошкови путовање, 423 – Услуге по уговору и 424 – Специјализоване услуге.

Остале расходе такође треба рестриктивно планирати.

Ненаменске трансфере у 2027. години треба планирати у истом износу који је био у 2026. години – 16.183.666,00 динара месечно (у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2027. годину).

Припрема буџета

Буџет се доноси за период од једне фискалне године и важи за годину за коју је донет, а доноси га Скупштина локалне власти.

Одлука о Буџету се састоји из општег дела и посебног дела. Општи део буџета обухвата рачун прихода и примања, расхода и издатака, нето набавку нефинансијске имовине, рачун финансирања, буџетски суфицит, односно дефицит.

У рачуну прихода и расхода, у општем делу буџета, исказују се планирани текући приходи буџета за буџетску годину (класа 7 и 8) и планирани текући расходи (класа 4 и 5).

Нето набавке нефинансијске имовине представља разлику између примања од продаје нефинансијске имовине (класа 8) и издатака за набавку нефинансијске имовине (класа 5).

Буџетски суфицит, односно буџетски дефицит се исказује као разлика између укупних прихода и примања од продаје нефинансијске имовине и укупних расхода и издатака за набавку нефинансијске имовине.

Рачун финансирања обухвата примања од продаје финансијске имовине и задуживања (класа 9) и издатке за набавку финансијске имовине и отплату кредита (класа 6). Укупан резултат рачуна финансирања мора да одговара износу фискалног суфицита односно фискалног дефицита.

У општем делу буџета исказују се и капитални пројекти за буџетску и наредне две буџетске године.

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за локалну самоуправу, укључујући услуге пројектног планирања која су саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капиталним пројектима се увећава имовина јединице локалне самоуправе путем изградње и капиталног одржавања грађевинских објеката инфраструктуре и улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину.

Посебан део буџета обухвата расходе и издатке исказане по корисницима али и по програмима, програмским активностима и пројектима.

Законом о буџетском систему утврђено је да се буџет припрема и извршава на основу система јединствене буџетске класификације. Буџет општине Ћуприја за 2027. годину у потпуности је урађен у складу са чланом 29. и чланом 112. овог Закона, односно, обухваћене су економска класификација прихода и примања, економска класификација расхода и издатака, организациона класификација, функционална класификација, класификација према изворима финансирања и програмско буџетирање.

Економска класификација прихода и примања исказује приходе и примања по изворима, а економска класификација расхода и издатака исказује расходе и издатке за запослене, робу и услугу, трансферна плаћања, набавку основних средстава и остале расходе.

Економска класификација уређена је Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем.

Организациона класификација исказује расходе и издатке по директним и индиректним корисницима буџетских средстава распоређених по апропријацијама, и уређења је Правилником о списку корисника јавних средстава. Законом о буџетском систему члан 2. тачка 7. и 8. дефинисани су директни и индиректни корисници буџетских средстава.

Директни корисници буџетских средстава су органи и службе локалне власти а индиректни корисници буџетских средстава су месне заједнице и установе основане од стране локалне власти, док јавна предузећа, фондови и дирекције основане од стране локалне власти не могу се исказивати као индиректни корисници буџетских средстава.

Функционална класификација исказује расходе и издатке по функционалној намени за одређену област и независна је од организације која ту функцију спроводи.

Корисник средстава може обављати активности у оквиру једне или више функција, али и више корисника јавних средстава могу имати исту функционалну класификацију.

Класификација према изворима финансирања исказује из чега се расходи и издаци финансирају, из прихода из буџета, сопствених прихода буџетских корисника, донација, кредита, из средстава Републике или других извора.

Програмско буџетирање је инструмент који представља већу одговорност корисника буџета као и транспарентност потрошње јавних средстава. Програмска класификација приказује расходе и издатке по програмима, програмским активностима и пројектима.

Програмска класификација уређена је Упутством за израду програмског буџета и омогућује да се расходи и издаци класификују по програмима који могу и да превазилазе организациону класификацију.

-***Програм*** је скуп мера које корисници буџетских средстава спроводе у складу са својим кључним недлежностима и утврђеним средњорочним циљевима. Састоји се од независних, али тесно повезаних компонената-програмских активности и/или пројеката. Утврђује се и спроводи од стране једног или више корисника буџетских средстава и није временски ограничен.

-***Програмска активност*** је текућа и континуирана делатност корисника буџетских средстава, која није временски ограничена. Спровођењем програмске активности се постижу циљеви који доприносе достизању циљева програма. Утврђује се на основу уже дефинисаних надлежности корисника буџетских средстава и мора бити део програма.

-***Пројекат*** је временски ограничен пословни подухват корисника буџетских средстава чијим спровођењем се постижу циљеви пројекта, односно програма.

Сваки програм, програмска активност и пројекат у програмском буџету који чини програмску структуру мора садржати назив, сврху, правни основ, опис, циљ, индикатор и одговорно лице.

Циљ програма, програмске активности и пројекта је израз онога што се настоји реализовати док је индикатор мерило, односно критеријум којим се утврђује да ли се циљ реализује.

Одлука о буџету општине Ћуприја за 2027. годину урађена је у складу са Законом о буџетском систему где је испоштована економска класификација, организационе класификације, функционална класификација, класификација према изворима и програмска класификација.

Приходи и примања буџета

У члану 25. Закона о буџетском систему прописано је који јавни приходи и примања припадају буџету локалне самоуправе.

Припадност појединих јавних прихода буџету локалне самоуправе за обављање изворних и поверених послова детаљније је уређена Законом о финансирању локалне самоуправе.

Према овом закону сви приходи јединица локалне самоуправе сврстани су у изворне приходе, уступљене приходе, трансфере, примања од задуживања и друге приходе и примања утврђених Законом. Под изворним приходима јединице локалне самоуправе сматрају се приходи чију стопу, односно начин и мерила за утврђивање висине износа, утврђује јединица локалне самоуправе. Уступљени приходи су приходи чија се основица и стопа, односно начин и мерила за утврђивање висине износа, утврђују Законом, а приход остварен на територији општине уступа се у целини или делимично тој општини.

Планирани приходи и примања буџета општине Ћуприја у 2027. години по свим изворима износе 1.796.000.000 динара.

Текући приходи буџета локалних самоуправа чине порески приходи, трансфери и непорески приходи.

У пореске приходе спадају: Порез на доходак, добит и капиталне добитке, Порез на имовину, Порез на добра и услуге и Остали порески приходи и они износе 1.168.841.000 динара.

Износ ненаменских трансфера из Републике утврђен је Законом о буџету Републике Србије за 2027. годину и за општину Ћуприја износи 195.000.000 динара што није промењено од 2016. године. У 2027. години општина Ћуприја такође очекује ненаменске трансфере од Републике (решење о употреби текуће буџетске резерве) у износу од 46.000.000 динара.

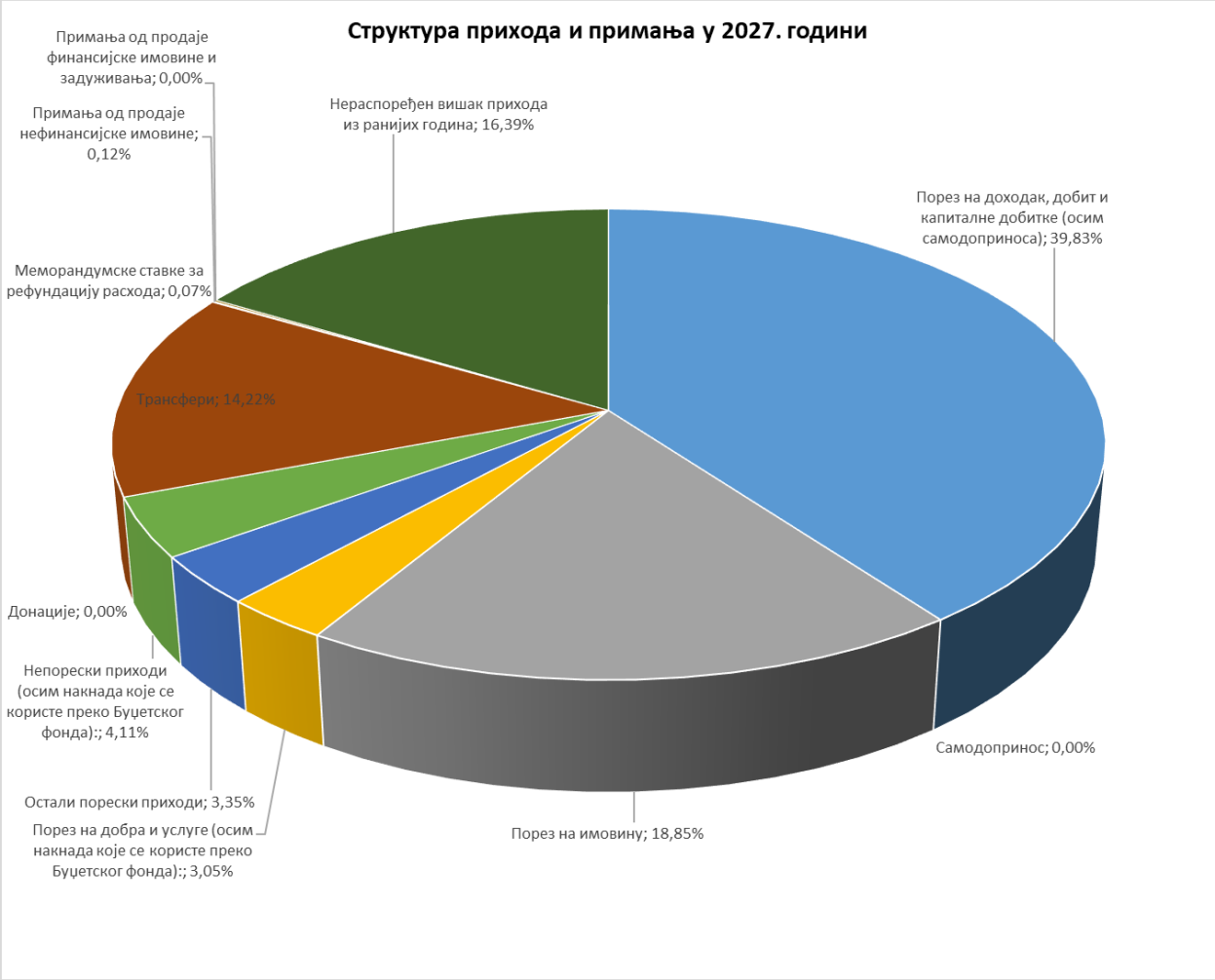
Из буџета Републике у 2027. години очекују се наменски трансфери у износу од **14.464.000** динара, и то за **припремни предшколски програм и за услуге из области социјалне заштите**.

У непореске приходе спадају: приходи од имовине, приходи од продаје добара и услуга, приходи од новчаних казни и мешовити и неодређени приходи и примања од продаје непокретности и они износе 73.760.000 динара.

Учешће појединих прихода и примања у укупним приходима буџета дато је у следећој табели.

ПЛАН ПРИХОДА И ПРИМАЊА			**Проценат**
Ек.клас	**Опис**	**Износ**	**учешћа**
311	КАПИТАЛ	294.416.000	**16,39%**
711	ПОРЕЗ НА ДОХОДАК, ДОБИТ И КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ	715.331.000	**39,83%**
712	ПОРЕЗ НА ФОНД ЗАРАДА	5.000	**0,00%**
713	ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ	338.552.000	**18,85%**
714	ПОРЕЗ НА ДОБРА И УСЛУГЕ	54.852.000	**3,05%**
716	ДРУГИ ПОРЕЗИ	60.101.000	**3,35%**
733	ТРАНСФЕРИ ОД ДРУГИХ НИВОА ВЛАСТИ	255.464.000	**14,22%**
741	ПРИХОДИ ОД ИМОВИНЕ	16.704.000	**0,93%**
742	ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ДОБАРА И УСЛУГА	40.555.000	**2,26%**
743	НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ОДУЗЕТА ИМОВИНСКА КОРИСТ	1.501.000	**0,08%**
745	МЕШОВИТИ И НЕОДРЕЂЕНИ ПРИХОДИ	15.000.000	**0,84%**
772	МЕМОРАНДУМСКЕ СТАВКЕ ЗА РЕФУНДАЦИЈУ РАСХОДА ИЗ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ	1.300.000	**0,07%**
811	ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕПОКРЕТНОСТИ	2.219.000	**0,12%**
	УКУПНИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА	**1.796.000.000**	**100,00%**

Пројекцији прихода за наредну годину приступило се опрезно, имајући у виду растућу неизвесност. Оружани конфликти у Украјини и Ирану, довели су, поред осталог, до повећања неизвесности у пословању, као и до прекида традиционалних економских токова, нарочито на пољу снабдевања енергентима.

Буџетски приходи у 2027. години планирани су на основу пројекције кретања најважнијих макроекономских параметара: БДП и његових компоненти, инфлације, девизног курса, кретања спољнотрговинске размене, процене кретања запослености и зарада у 2027. години, процењених ефеката измена у пореској политици и других структурних мера.

У 2027. години није планирано задужење код пословних банака за капиталне инвестиције.

Тако ће корисници за финансирање свих послова и активности у 2027. години користити средства у износу 1.796.000.000 динара колико заједно износе средства из буџета и средства из других извора.

Расходи и издаци буџета

Предложена средства Одлуком о буџету општине Ћуприја за 2027. годину у износу од 1.506.557.000 динара распоређена су на расходној страни буџета по наменама и корисницима.

Расходи и издаци приказани по бруто принципу обухватају поред расхода и издатака који се финансирају из општих прихода и примања буџета и оне расходе и издатке које корисници буџетских средстава финансирају из донација, домаћих и међународних кредита, као и прихода које корисници остваре продајом добара и услуга у складу са Законом о буџетском систему и других извора финансирања.

У буџету општине Ћуприја за 2027. годину, планирана су средства између осталог и за повећање плата, изградњу највећих инфраструктурних пројеката, ублажавање енергетске кризе проузроковане ратом у Украјини и остале расходе и издатке, у складу са надлежности буџетских корисника.

Учешће расхода и издатака по наменама у укупним расходима приказано је у следећој табели:

ПЛАН РАСХОДА И ИЗДАТАКА			**Проценат**
Ек.клас	**Опис**	**Износ**	**учешћа**
41	РАСХОДИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	511.612.000	**28,49%**
42	КОРИШЋЕЊЕ УСЛУГЕ И РОБА	399.354.000	**22,24%**
44	ОТПЛАТА КАМАТА И ПРАТЕЋИ ТРОШ. ЗАДУЖ.	820.000	**0,05%**
45	СУБВЕНЦИЈЕ	15.650.000	**0,87%**
46	ДОНАЦИЈЕ, ДОТАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ	281.761.000	**15,69%**
47	СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	34.846.000	**1,94%**
48	ОСТАЛИ РАСХОДИ	68.514.000	**3,81%**
49	АДМИНИСТРАТИВНИ ТРАНС.ИЗ БУЏ. ОД ДИРЕК.КОР.	33.000.000	**1,84%**
51	ОСНОВНА СРЕДСТВА	433.933.000	**24,16%**
52	ЗАЛИХЕ	10.000	**0,00%**
54	ПРИРОДНА ИМОВИНА	10.000.000	**0,56%**
61	ОТПЛАТЕ ГЛАВНИЦЕ	6.500.000	**0,36%**
	УКУПНО РАСХОДИ И ИЗДАЦИ	**1.796.000.000**	**100,00%**

У групи расхода 41 - Расходи за запослене планирана су средства за исплату плата свих буџетских корисника у складу са Упутством.

У овој групи расхода планирана су средства за исплату социјалних давања запосленима, накнаде трошкова за превоз на посао и са посла, јубиларне награде и накнаде одборницима.

Група расхода 42 - Коришћење услуга и роба и планирана су средства у износу од 399.354.000 динара.

У оквиру ове групе расхода водило се рачуна да код свих корисника буџета, средства за расходе сталних трошкова буду опредељена у износима који су сходно потребама неопходни за нормално функционисање и обављање делатности (набавка енергената, расходи за комуналне услуге, расходи за услуге телефона, поште електричне енергије и за јавну расвету), а на уштрб осталих трошкова из ове групе.

Поред сталних трошкова у ову групу спадају трошкови путовања, услуге по уговору, специјализоване услуге, текуће поправке и одржавање и материјал.

Група 44 - Отплата камата и пратећи трошкови задуживања обухвата камате за кредите код пословних банака које се односе на 2027. годину.

Група 45 - Субвенција обухвата текуће и капиталне субвенције јавним и приватним нефинансијским предузећима и организацијама.

Група 46 - Донације, дотације и трансфери обухвата средства за покриће расхода основном и средњем образовању, Центру за социјални рад и Дому здравља.

У групи 47 - Социјално осигурање и социјална заштита планирана су средства за накнаде за социјалну заштиту као и ученичке и студентске награде и награде спортистима.

Група 48 - Остали расходи обухвата расходе за редован рад парламентарних политичких странака, средства за Црвени крст за рад народне кухиње, дотације спортским и омладинским организацијама, верским заједницама и осталим удружењима грађана.

Поред ових расхода у групу 48 спадају расходи за порезе и обавезне таксе, накнаде штете и расходе по судским извршењима.

Група 49 - Администативни трансфери из буџета обухвата средства за текућу и сталну буџетску резерву.

Средства у оквиру групе 51 - Основна средства односе се на капиталне пројекте а детаљније на које пројекте се односе дато је у прегледу у општем делу Одлуке о буџету.

Група 61 - Отплата главнице обухвата средства за исплату главнице за узете кредите која доспева у 2027. години.

Расходи и издаци по буџетским корисницима програмима и програмским активностима

Одлуком о буџету општине Ћуприја за 2027. годину планирани су расходи за пет директних буџетских корисника, и то: Скупштина општине, Председник општине, Општинско веће, Општинска управа и Јавно правобранилаштво.

Општинска управа као директни корисник у свом саставу има индиректне кориснике буџетских средстава док остали директни корисници немају индиректне кориснике буџетских средстава.

У овој Одлуци о буџету директни корисници су обележени разделима а индиректни корисници главама.

Раздео 1. Скупштина општине

У оквиру Програма 16 - Политички систем локалне самоуправе планирана су средства за финансирање Скупштине општине у укупном износу од 18.250.000 динара.

Код програмске активности **Функционисање скупштине** средства су планирана за исплату плата Председника скупштине општине, Секретара скупштине општине и заменика Секретара скупштине општине. За исплату накнаде за рад одборника по одржаној седници планирана су средства у износу од 3.000.000 динара на економској класификацији 423 Услуге по уговору. На овој позицији планирана је накнада за рад заменика председника скупштине.

На економској класификацији 481 планирана су средства за редован рад политичких странака у складу са Законом о финансирању политичких активности.

Код програмске активности **Подршка раду извршних органа власти и скупштине** планирана су средства за накнаду за рад члановима повремених и сталних скупштинских тела и комисија.

Исплата накнада за рад изабраних, именованих и постављених лица, накнада за рад одборника, накнада за рад у скупштинским телима и комисијама врши се у складу са важећим Одлукама и Правилницима.

Раздео 2. Председник општине

Програмска активност **Функционисање извршних органа** садржи све трошкове везане за раздео 2 Председник општине.

На контима 411 и 412 планирана су средства за плате за Председника општине и Заменика председника општине.

Трошкови путовања планирани су на конту 422 и обухватају трошкове смештаја, превоза и дневнице на службеном путу у земљи и иностранству за Председника општине, Заменика председника општине као и за лица која се упућују на службени пут од стране Председника општине и Заменика председника општине.

У оквиру конта 423 и 424 планирана су средства за услуге информисања, услуге штампања, медијске услуге, објављивање тендера и информативних огласа, угоститељске услуге и репрезентацију, стручне услуге, услуге превођења, рекламни материјал и брошуре, услуге уговора о делу и уговора о ауторском хонорару.

Укупно планирана средства за раздео Председника општине износе 6.263.000 динара.

Раздео 3. Општинско веће

У оквиру Раздела 3. на програмској активности **Функционисање извршних органа** планирана су средства за рад чланова Општинског већа у износу од 6.035.000 динара.

На основу Одлуке о платама изабраних и постављених лица у органима општине Ћуприја којом се одређују коефицијенти за чланове Општинског већа који су на сталном раду планирана су средства за плате на економским класификацијама 411 и 412 у износу од 2.835.000 динара.

У оквиру позиције 423 обезбеђују се средства за исплату накнаде члановима Општинског већа по одржаној седници као и за услуге штампања, угоститељске услуге и остале стручне услуге.

Накнада за рад Општинског већа врши се у складу са важећим Одлукама и Правилницима.

Раздео 4. Општинска управа

Раздео Општинска управа планиран је кроз више програма и програмских активности.

Редован рад Општинске управе планира се кроз програм **Опште услуге локалне самоуправе.**

Код програмске активности **Функционисање локалне самоуправе** планирана су средства која се односе на трошкове рада Општинске управе. На економској класификацији 411 и 412 планирана су средства за исплату плата запослених.

На економској класификацији 414 планирана су средства за боловање преко 30 дана и за отпремнине за одлазак у пензију за раднике које испуњавају услове у 2027. години.

Накнада за превоз радника на посао и са посла планирана је у износу од 7.000.000 динара. Планирана је исплата јубиларних награда за оне раднике који то право стичу у 2027. години у износу од 4.000.000 динара.

На економској класификацији 421 Стални трошкови планирана су средства у износу од 22.900.000 динара и то за трошкове електричне енергије, комуналне услуге, услуге комуникације, трошкови осигурања и трошкове платног промета.

На економској класификацији 423 Услуге по уговору планирана су средства за Дан општине, пројекат Србија у ритму Европе, услуге одржавања програма, софтвер за праћење прописа и виртуелни сервер, услуге штампања и оглашавања, услуге ревизије, проценитеља и вештака, уговори о делу, угоститељске услуге и репрезентација за потребе општине.

Специјализоване услуге планиране су на економској класификацији 424 и то за геодетске услуге, консултантске услуге, плаћање чланарина за невладине организације у којима је општина Ћуприја члан и остале специјализоване услуге.

На економској класификацији 426 Материјал планирана су средства за набавку канцеларијског материјала, стручне литературе, горива, материјал за превозна средства и средстава за одржавање хигијене.

Економска класификација 425 обухвата трошкове одржавања зграде и опреме а на 512 планирана је набавка рачунарске опреме и канцеларијског намештаја.

На економској класификацији 472 планирана су средства у износу од 1.000.000 динара за награде ученика основних и средњих школа на основу Правилника о

награђивању ученика и студената, истакнутих личности у области образовања, науке, културе и спорта.

Код програмске активности **Сервисирање јавног дуга** планирана су средства за отплату главнице по узетим кредитима за капиталне пројекте, трошкови камата и пратећи трошкови задуживања зато што су кредити узети у страној валути, па долази до курсних разлика.

Програмска активност **Инспекцијски послови** садржи трошкове који се односе на уклањање нелегалних објеката.

Програмска активност **Текућа буџетска резерва** планирана је на основу Закона о буџетском систему у износу од 30.000.000 динара. Ова средства користе се за непланиране сврхе за које нису утврђене апропријације или за сврхе за које се у току године покаже да апропријације нису биле довољне.

Програмска активност **Стална буџетска резерва** планирана је у износу од 3.000.000 динара. Законом о буџетском систему прописано је да се стална буџетска резерва користи за финансирање расхода на отклањању последице ванредних околности као што су земљотрес, поплава, суша, пожар, клизишта, снежни наноси, град и друге елементарне непогоде.

Програмска активност **Управљање у ванредним ситуацијама** обухвата активности у циљу смањења ризика од елеметарних непогода које је донео Штаб за ванредне ситуације.

У планиране активности спада набавка и одржавање средстава за узбуњивање и израда студије покривености система јавног узбуњивања на територији општине Ћуприја, Превентивне мере за спречавање и умањење последица елементарних непогода и израда Процене угрожености од елементарних непогода и других несрећа и планова заштите и спасавања у вандредним ситуацијама.

Програм Становање, урбанизам и просторно планирање

За програмску активност **Управљање грађевинским земљиштем** планирано је у износу од 52.200.000 динара. Код ове програмске активности планирана је израда пројектне документације и окончање пројеката започетих у 2026. години.

На економској класификацији 541 Земљиште планирана су средства за екпропријацију земљишта за спровођење урбанистичких планова у износу од 10.000.000 динара.

Код програмске активности **Просторно и урбанистичко планирање** планирана су средства за преузете обавезе за урбанистичке планове а и за нове урбанистичке пројекте и планове детаљне регулације у износу од 1.150.000 динара.

Програм Комунална делатност

Програмска активност **Управљање - одржавање јавним осветљењем** обухвата трошкове електричне енергије за јавну расвету и трошкове за изведене радове и надзор. Код ове програмске активности планирано је вршење услуга реконструкције, рационализације и одржавање јавне расвете. За ове намене у 2027. години планирана су средства у износу од 50.000.000 динара.

Програмска активност **Одржавање јавних зелених површина** обухвата трошкове за редовно одржавање паркова и других зелених површина, одржавање фонтана и чесми и утрошак воде за фонтане и куповина садница цвећа, шибља и растиња на свим јавним зеленим површинама на територији општине. За ове намене планирана су средства у износу од 37.400.000 динара.

Програмска активност **Одржавање чистоће на површинама јавне намене** обухвата трошкове за одржавање чистоће на јавним површинама и чишћење јавних површина од снега и леда. За ове намене планирана су средства у износу од 37.000.000 динара. Планирано је и чишћење кишне канализације и замена сливних решетки у износу од 8.000.000 динара.

Програмска активност **Зоохигијена** обухвата трошкове везане за решавање проблема напуштених животиња. Средства за ове намене планирана су у износу од 16.950.000 динара на основу Програма контроле и смањења популације напуштених животиња на територији општине Ћуприја и Акционим планом који је усвојила Скупштина општине. У износу од 10.800.000 динара планирано је за услугу дезинсекције и дератизације на територији општине.

Код овог програма планирана су средства за давање субвенције за водоснабдевање у износу од 1.000.000 динара.

Програм Локални економски развој

Овај програм обухвата програмску активност **Мере активне политике запошљавања** где је предвиђено 100.000 динара за подстицаје за повећање нивоа запослености на територији општине Ћуприја.

У 2027. години општина Ћуприја склопиће споразум са Националном службом за запошљавање о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма или мере активне политике запошљавања.

Општина Ћуприја учествоваће у финансирању мера активне политике запошљавања у складу са Локалним акционим планом запошљавања општине Ћуприја износом од 100.000 динара.

Програм Заштита животне средине

Средства планирана за заштиту животне средине износе 2.300.000 динара.

Ова средства користила би се за финансирање подстицајних, превентивних и санационих програма и пројеката, програма и пројеката праћења стања животне средине и спровођење образовних активности, јачање свести о потреби заштите животне средине и информисања становништва о стању животне средине на територији општине Ћуприја.

Програм Заштита животне средине реализује се кроз три програмске активности и један пројекат.

Програмска активност **Управљање заштитом животне средине** обухвата образовне активности и јачање свести о потреби животне средине (пропагандни материјал, едукација деце, обележавање значајних еколошких датума).

Програмска активност **Праћење квалитета елемената животне средине** обухвата активност мониторинга ваздуха и буке а спроводи је акредитована лабораторија.

Програмске активности **Управљање осталим врстама отпада** односи се на израду техничко пројектне документације за санацију градске депоније, чишћење дивљих депонија на територији општине и сакупљање хабастог отпада на територији града два пута годишње. Такође, планирано је и чишћење дивљих депонија на територији општине Ћуприја.

Програм Пољопривреда и рурални развој

Подршка развоју пољопривреде заснована је на Закону о пољопривреди и руралном развоју и Програму подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Ћуприја.

Средства за пољопривреду опредељена су у износу од 8.700.000 динара на основу Програма пољопривреде и руралног развоја за 2027. годину који има за циљ унапређење пољопривредне производње и пружање подршке развоју руралних средина Општине Ћуприја. Достизање ових циљева спроводиће се кроз програмску активност **Подршка за спровођење пољопривредне политике у локалној заједници** и програмску активност **Мере подршке руралном развоју** предвиђене овим Програмом.

За регистрована пољопривредна газдинства у активном статусу на територији општине Ћуприја биће расписан Јавни позив за финансирање/суфинансирање камате краткорочних пољопривредних кредита код пословних банака за набавку основних и обртних средстава у пољопривреди.

Такође, за регистрована пољопривредна газдинства биће расписан Јавни позив за набавку садница, система за наводњавање, пољопривредне механизације, изградњу објеката за производњу и опреме за прераду пољопривредних производа а општина Ћуприја ће субвенционисати у процентуалном износу пољопривредна газдинства.

Општина Ћуприја ће организовати и посету сајмовима пољопривреде за пољопривредне произвођаче са територије општине Ћуприја.

Програм Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура

Овај програм обухвата две програмске активност и више пројеката.

Програмска активност **Јавни градски и приградски превоз путника** обухвата поверавање градског и приградског превоза путника путем концесије планирана је у износу од 50.000.000 динара. Општина Ћуприја закључила је Уговор о поверавању обављања комуналне делатности градског и приградског превоза путника на територији општине Ћуприја у складу са одредбама Закона о јавно приватном партнерству и концесијама.

Уговором је предвиђено да се градски и приградски превоз путника на територији општине Ћуприја врши у периоду од пет година према Плану линија утврђеним Концесионим актом за поверавање обављања комуналне делатности градског и приградског превоза путника на територији општине Ћуприја.

Програмска активност **Управљање и одржавање саобраћајне инфраструктуре** планирана је у износу од 59.000.000 динара и односи се на реконструкцију и текуће одржавање улица и путева на територији општина Ћуприја.

У оквиру овог програма планирана је реализација следећих пројеката: **Изградња локалне саобраћајнице у Индустријској зони Добричево, општина Ћуприја**, **ЛИИД - Реконструкција тротоара са инфраструктуром у улици Кнеза Милоша у Ћуприји** и **ЛИИД - Изградња аутобуског стајалишта ван коловоза државног пута у насељу Мијатовац у Ћуприји**.

Програм Социјална и дечја заштита

Правни основ за финансирање социјалне заштите је Закон о социјалној заштити, Закон о финансијској подршци породици са децом, Одлука о правима у социјалној заштити општине Ћуприја, Правилник о условима обезбеђења и пружања услуге помоћ у кући и Правилник о начину ангажовања личног пратиоца детета/ученика. Основни циљ овог програма је повећање доступности права и услуга из области социјалне заштите на територији општине Ћуприја.

Овај програм финансира се шест програмских активности и један пројекат у укупном износу од 65.506.000 динара.

Програмска активност **Једнократне помоћи и други облици помоћи** односи се на средства у износу од 100.000 динара која су планирана за обезбеђивање бесплатног превоза социјално угрожених категорија становништва, као и бесплатних уџбеника за ђаке на територији општине Ћуприја.

Програмска активност **Обављање делатности установа социјалне заштите** обухвата средства која се преносе Центру за социјални рад на основу Одлуке о правима у социјалној заштити општине Ћуприја. Овом Одлуком утврђују се права и услуге у социјалној заштити, у складу са Законом о социјалној заштити, као и обим, услови и начин остваривања тих права. Центру за социјални рад преноси се и део материјалних трошкова на основу Правилника о накнади материјалних трошкова Центра за социјални рад. За ову програмску активност планирана су средства у износу од 13.462.000 динара.

Код програмске активности **Породични и домски смештај прихватилишта и друге врсте смештаја** планирана су средства за целодневни смештај једног детета у износу од 1.200.000 динара.

Код програмске активности **Подршка деци и породицама са децом** планирана су средства за четврто дете и превоз деце у износу од 4.000.000 динара. Такође, на овој програмској активност планирана су и средства за личне пратиоце деце у износу од 25.000.000 динара.

Код програмске активности **Подршка особама са инвалидитетом** планирана су средства као наменски трансфер из буџета Републике у складу са Уредбом о наменским трансферима у социјалној заштити у износу од 9.400.000 динара.

Код програмске активности **Подршка реализацији програма Црвеног крста** планирана су средства у износу од 10.644.000 динара за рад народне кухиње и припрему оброка за најугроженије грађане.

У оквиру овог програма планиран је пројекат **Побољшање услова становања избеглих и интерно расељених лица** у износу од 1.700.000 динара. Пројекат је планиран на основу Уговора о сарадњи између општине Ћуприја и Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије. Предмет овог уговора је реализација помоћи за побољшање услова становања интерно расељених лица кроз доделу помоћи при куповини сеоских кућа са окућницом.

Програм Здравствене заштите

Програм **Здравствена заштита** спроводи се кроз две програмске активности и то Опште медицинске услуге и Мртвозорници.

За овај Програм планирана су средства у износу од 11.600.000 динара.

Износ од 11.000.000 динара планиран је за плаћање обавеза за исплате по Споразумима зарада за неуговорене раднике Дома здравља у Ћуприји.

Законом о здравственој заштити регулисано је да надлежни орган општине одређује доктора медицине за стручно утврђивање времена и узорка смрти умрлих изван здравствене установе и издавање потврде и да се за ове намене обезбеђују средства у буџету општине.

Програм Развој културе и информисања

Код програмске активности **Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа** планирана су средства у износу од 3.000.000 динара за спровођење програма и пројекта од јавног интереса на основу јавног конкурса. Конкурс се расписује на основу Одлуке о начину и поступку остваривања права на доделу средстава из буџета општине а на предлог Комисије за избор програма Општинско веће доноси Одлуку о избору програма/пројекта.

Код **Програмске активности Услуге емитовања и штампања** планирана су средства за суфинансирање пројеката у области јавног информисања у износу од 8.000.000

динара. Средства за суфинансирање пројеката у области јавног информисања додељују се на основу спроведеног конкурса. Комисија за оцењивање пројеката у области јавног информисања даје предлог о избору пројекта за остваривање јавног интереса у области јавног информисања.

Програм Развој спорта и омладине

У оквиру овог програма планиране су две програмске активности и то програмска активност **Подршка локалним спортским организацијама, удружењима и савезима** у износу од 30.000.000 динара и програмска активност **Подршка предшколском и школском спорту** у износу од 2.000.000 динара.

Код овог програма планиран је пројекат **Награде и стипендије за студенте и ученике средњих школа** у износу од 5.000.000 динара.

На основу Одлуке о начину и поступку финансирања потреба и интереса грађана у области спорта у општини Ћуприја, а по јавном позиву, комисија врши оцену програма у области спорта којима се остварују потребе и интереси грађана у области спорта.

Програм Основно образовање

Финансирање расхода установа образовања из буџета локалне власти уређено је Законом о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон, 6/2020, 129/2021 и 92/2023).

У буџету општине Ћуприја за 2027. годину за основно образовање обезбеђена су средства у износу од 126.280.000 динара.

Ова средства користиће се за финансирање расхода за несметано функционисање установа и то: за трошкове електричне енергије, лож-уља, телефона, комуналних услуга, трошкове осигурања, превоза ученика на такмичења, превоз наставника, исплату јубиларних награда, набавку материјала, услуга по уговору и за текуће поправке и одржавање објеката и опреме.

У наредној табели дат је преглед расхода по наменама и по школама:

	О П И С	ОШ „Ђура Јакшић“	ОШ „Вук Караџић“	ОШ „13. октобар“	ОМШ „Душан Сковран“	УКУПНО
413	**НАКНАДЕ У НАТУРИ**	0	270.000	300.000	0	**570.000**
414	**СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА**	1.350.000	1.658.000	950.000	500.000	**4.458.000**
415	**НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ**	6.000.000	6.600.000	7.700.000	5.000.000	**25.300.000**
416	**НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ**	2.200.000	1.800.000	2.000.000	1.500.000	**7.500.000**

421	**СТАЛНИ ТРОШКОВИ**	9.210.000	10.602.000	14.890.000	4.620.000	**39.322.000**
422	**ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА**	460.000	151.000	190.000	830.000	**1.631.000**
423	**УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ**	1.160.000	903.000	550.000	700.000	**3.313.000**
424	**СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ**	860.000	407.000	1.035.000	970.000	**3.272.000**
425	**ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ**	3.010.000	3.300.000	850.000	13.050.000	**20.210.000**
426	**МАТЕРИЈАЛ**	1.570.000	1.492.000	2.600.000	965.000	**6.627.000**
482	**ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ И КАЗНЕ**	50.000	21.000	30.000	650.000	**751.000**
483	**НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ПЕНАЛИ ПО РЕШЕЊУ СУДОВА**	100.000	262.000	150.000	500.000	**1.012.000**
511	**ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ**	3.300.000	21.000	500.000	3.000.000	**6.821.000**
512	**МАШИНЕ И ОПРЕМА**	733.000	700.000	1.360.000	2.600.000	**5.393.000**
515	**НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА**	0	0	0	100.000	**100.000**
	УКУПНО:	**30.003.000**	**28.187.000**	**33.105.000**	**34.985.000**	**126.280.000**

Највише средстава код основног образовања издваја се за сталне трошкове 39.322.000 динара, затим за превоз ученика 1.631.000 динара, путни трошак наставника 25.300.000 динара, текуће поправке и одржавање 20.210.000 динара, набавка материјала 6.627.000 динара и исплата јубиларних награда 7.500.000 динара.

Програм Средње образовање

Укупно планирана средства за расходе у средњем образовању износе 79.909.000 динара.

Ова средства код средњег образовања користиће се за расходе као и код основног образовања, а износ од 14.460.000 динара опредељен је за накнаде трошкова запослених из разлога као и код основног образовања.

Преглед расхода по школама и наменама у средњем образовању дат је у наредној табели:

	О П И С	**ГИМНАЗИЈА**	**МЕДИЦИНСКА**	**ТЕХНИЧКА**	**УКУПНО**
413	**НАКНАДЕ У НАТУРИ**	0	0	250.000	**250.000**
414	**СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА**	1.175.000	900.000	1.500.000	**3.575.000**
415	**НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ**	3.960.000	5.000.000	5.500.000	**14.460.000**

416	**НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ**	1.600.000	1.500.000	2.000.000	**5.100.000**
421	**СТАЛНИ ТРОШКОВИ**	6.694.000	3.805.000	8.869.000	**19.368.000**
422	**ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА**	650.000	250.000	1.000.000	**1.900.000**
423	**УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ**	849.000	390.000	1.000.000	**2.239.000**
424	**СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ**	1.358.000	710.000	800.000	**2.868.000**
425	**ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ**	6.080.000	3.130.000	1.500.000	**10.710.000**
426	**МАТЕРИЈАЛ**	2.041.000	1.480.000	3.600.000	**7.121.000**
482	**ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ И КАЗНЕ**	48.000	50.000	100.000	**198.000**
483	**НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ПЕНАЛИ ПО РЕШЕЊУ СУДОВА**	24.000	10.000	50.000	**84.000**
485	**НАКНАДА ШТЕТЕ ЗА ПОВРЕДЕ ИЛИ ШТЕТУ НАНЕТУ ОД СТРАНЕ ДРЖАВНИХ ОРГАНА**	0	0	50.000	**50.000**
511	**ЗГРАДЕ И ГРАЂЕВИНСКИ ОБЈЕКТИ**	950.000	7.040.000	200.000	**8.190.000**
512	**МАШИНЕ И ОПРЕМА**	1.836.000	250.000	1.600.000	**3.686.000**
515	**НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА**	60.000	50.000	0	**110.000**
	УКУПНО:	**27.325.000**	**24.565.000**	**28.019.000**	**79.909.000**

Програм Развој културе и информисања

Код програма **Развој културе и информисања** имамо три индиректна корисника и то: Библиотека „Душан Матић“, Музеј „Хореум Марги“ и Установа културе „Ћуприја“.

Средства која су опредељена из буџета за културу износе 54.714.000 динара из буџета општине и њихов распоред по корисницима и наменама дат је у следећој табели:

	О П И С	**БИБЛИОТЕКА**	**МУЗЕЈ**	**УСТАНОВА КУЛТУРЕ „ЋУПРИЈА“**	**УКУПНО**
411	ПЛАТЕ, ДОДАЦИ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ (ЗАРАДЕ)	12.968.000	7.350.000	8.226.000	**28.544.000**
412	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ НА ТЕРЕТ ПОСЛОДАВЦА	1.965.000	1.120.000	1.246.000	**4.331.000**
413	НАКНАДЕ У НАТУРИ	0	0	10.000	**10.000**
414	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	180.000	500.000	40.000	**720.000**
415	НАКНАДЕ ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	450.000	180.000	400.000	**1.030.000**

416	НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА И ОСТАЛИ ПОСЕБНИ РАСХОДИ	0	0	670.000	**670.000**
421	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	1.445.000	747.000	1.470.000	**3.662.000**
422	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	97.000	50.000	150.000	**297.000**
423	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	1.405.000	1.380.000	5.000.000	**7.785.000**
424	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	530.000	300.000	4.600.000	**5.430.000**
425	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ	180.000	150.000	130.000	**460.000**
426	МАТЕРИЈАЛ	205.000	100.000	140.000	**445.000**
482	ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ, ПЕНАЛИ И КАМАТЕ	0	0	900.000	**900.000**
483	НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ПЕНАЛИ ПО РЕШЕЊУ СУДОВА	10.000	0	30.000	**40.000**
512	МАШИНЕ И ОПРЕМА	50.000	20.000	30.000	**100.000**
515	НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	95.000	0	100.000	**195.000**
	УКУПНО:	**19.675.000**	**11.897.000**	**23.142.000**	**54.714.000**

Највише средстава, у износу од 32.875.000 динара, издвојиће се за исплату плата запослених.

Поред плата планирана су средства у најнеопходнијем износу за електричну енергију, телефон, комуналне услуге, канцеларијски материјал, исплату путних трошкова и других трошкова из оквира својих делатности.

Код Библиотеке поред плата и текућих трошкова планирана су средства за одржавање манифестација и представа као што су „Матићеви дани“, Дан матерњег језика, Светски дан поезије, Међународни дан књиге, Дан позоришта, Дан писмености и друго. Планирана је и набавка књига за Библиотеку и набавка компјутера, који су неопходни за рад Библиотеке.

Код Музеја средства су планирана за ликовне изложбе и набавку експоната.

У оквиру овог Програма највећи део средстава опредељен је за Установу културе „Ћуприја“ зато што све догађаје у области културе организује ова установа. Културно лето је годинама уназад најобимнији и најсадржајнији део плана Установе културе „Ћуприја“. У оквиру ове манифестације организују се изложбе, концерти, књижевне вечери, промоције романа, пројекције ауторских филмова и друго.

Установа културе „Ћуприја“ организује и сада већ традиционални музички фестивал „Равенелијус“.

У овој години установа планира и едукативни рад са децом уз сарадњу са едукативним и васпитним установама. Уз стручне сараднике, омогућаваће се деци и младима да упознају различита поља уметности и при том развију појединачне афинитете и таленте, али и креативност.

Програм Развој спорта и омладине

Програм Развој спорта и омладине реализује се преко Установе за спорт Спортски центар „Ада“ у износу од 63.501.000 динара из буџета општине.

Програмска активност **Функционисање локалних спортских установа** обухвата трошкове који су планирани за рад Установе за спорт СЦ „Ада“. Средства у износу од 33.233.000 динара опредељена су за исплату плата за запослене у овој установи а средства у износу од 12.860.000 динара за исплату сталних трошкова од којих је највећа ставка за електричну енергију.

Програм Развој спорта и омладине сроводи се и кроз програмску активност **Спровођење омладинске политике**.

Скупштина општине Ћуприја донела је 2018. године Одлуку о измени и допуни одлуке о оснивању установе за спорт СЦ „ Ада“ где се овој установи додаје Канцеларија за младе са циљем обезбеђивања услова за активно укључивање младих у живот и рад друштвене заједнице.

Предвиђена средства за ову пројектну активност у износу од 1.528.000 динара су за нормално функционисање Канцеларије за младе.

Програм Предшколско васпитање и образовање

Финансирање предшколског образовања регулисано је Законом о предшколском образовању и васпитању и Законом о основама система образовања и васпитања.

Средства за предшколско образовање планирана су у износу од 217.979.000 динара из буџета општине.

Највећи део буџетских средстава планиран је за плате запослених, у износу од 167.544.000 динара.

Стални трошкови планирани су у износу од 15.340.000 динара и то: за набавку лож уља, природног гаса, електричну енергију и комуналне услуге.

Ради побољшања услова смештаја деце у објектима установе планирана су средства у износу од 1.705.000 динара.

У циљу побољшања исхране деце планирана су средства у износу од 15.8200.000 динара за набавку намирница.

Код основних средстава планирана је набавка опреме за домаћинство, рачунарске опреме, ормарића и кревета.

Програм Опште услуге локалне самоуправе

Код програмске активности **Функционисање Месних заједница** планирана су средства из буџета у износу од 3.730.000 динара. Код свих Месних заједница планирани су трошкови за електричну енергију, телефон, комуналне услуге и др. у износу од 3.730.000 динара.

Код Месних заједница нису планиране капиталне инвестиције зато што су корисници објеката у јавној својини, а планирани су само неопходни текући трошкови за функционисање Месних заједница.

У следећој табели дат је преглед расхода по наменама и по месним заједницама:

	Економска класификација	421	УКУПНО
	Назив МЗ / Назив економске класификације	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	
1	ДРУГА МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА "ЦЕРНИЦА"	250.000	**250.000**
2	МЗ БАТИНАЦ	120.000	**120.000**
3	МЗ БИГРЕНИЦА	200.000	**200.000**
4	МЗ ВИРИНЕ	100.000	**100.000**
5	МЗ ВЛАШКА	140.000	**140.000**
6	МЗ ИСАКОВО	1.000.000	**1.000.000**
7	МЗ ЈОВАЦ - ДВОРИЦА	120.000	**120.000**
8	МЗ КОВАНИЦА	10.000	**10.000**
9	МЗ КРУШАР	350.000	**350.000**
10	МЗ МИЈАТОВАЦ	110.000	**110.000**
11	МЗ ДОБРИЧЕВО	40.000	**40.000**
12	МЗ ОСТРИКОВАЦ	300.000	**300.000**
13	МЗ СЕЊЕ	100.000	**100.000**
14	МЗ СУПСКА	10.000	**10.000**
15	МЗ ПАЉАНЕ - ИВАНКОВАЦ	200.000	**200.000**
16	МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА "ЦЕНТАР"	600.000	**600.000**
17	МЗ СТАРО СЕЛО	30.000	**30.000**
18	ТРЕЋА МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА "ЖИРОВНИЦА"	50.000	**50.000**
	Укупно:	**3.730.000**	**3.730.000**

Програм Развој туризма

Код програма Развој туризма средства из буџета преносе се Туристичкој организацији општине Ћуприја, а планирана су средства у износу од 16.517.000 динара.

Програмска активност **Управљање развојем туризма** обухвата средства која су планирана за исплату плата за три радника и најнеопходније трошкове везане за рад Туристичке организације.

На економској класификацији 423 планирана су средства за израду пропагандног материјала у виду флајера, туристичких мапа, брошура за промоцију општине Ћуприја на Сајму туризма у Београду и осталим пригодним местима. Планиран је и штампани пропагандни материјал за промоцију манифестација које се организују на територији општине Ћуприја.

Код Туристичке организације општине Ћуприја планиране су све веће манифестације на територији општине Ћуприја као што су: Видовданске свечаности, Цреваријада, Изађи ми на теглу, Матурантски плес, Караван младости и друге манифестације.

Туристичка организација у сарадњи са Националном службом за запошљавање организује извођење јавних радова где се упошљава одређени број лица која су на евиденцији Националне службе за запошљавање. Највећи део трошкова (плате, доприносе, део трошкова за материјал, трошкове обуке....) сноси Национална служба за запошљавање док Туристичка организација покрива мањи део трошкова за материјал.

Раздео 5. Општинско јавно правобранилаштво

Код овог директног корисника планирана су средства за исплату плата радника, путни трошак за раднике, дневнице за службена путовања ради одласка на суђење и набавка горива и канцеларијског материјала.

Средства су планирана у укупном износу од 9.223.000 динара.

Имајући у виду обавезу корисника буџета да на основу праћења спровођења програма и програмских активности у складу са Упутством за праћење и извештавање о учинку програма израђују полугодишњи и годишњи извештај, у прилогу достављамо Преглед циљева и индикатора по програмима и програмским активностима.

НОВИНЕ У ПЛАНИРАНОЈ ЛОКАЛНОЈ ПОЛИТИЦИ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ ЗА 2027. ГОДИНУ И ЕВЕНТУАЛНИ РИЗИЦИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ ИСТЕ

При доношењу буџета за 2027. годину поштована су фискална правила по узору на буџет Републике Србије за 2027. годину, тако да је буџет развојни и истовремено штедљив.

Због свеукупне економске ситуације изазване ратним сукобима у Украјини и Ирану, општина Ћуприја је у 2027. години посвећена завршетку започетих капиталних пројеката, као и побољшању услова живота и рада грађана на територији општине Ћуприја.

Обзиром на развојну орјентацију буџета општине Ћуприја, сви органи општине у 2027. години уложиће максималне напоре како би се уз рационализацију трошкова за текуће пословање.

Општина Ћуприја се у 2027. години неће задуживати код пословних банака, што је још једна од мера фискалне консолидације.

Ефикасним радом свих органа и организација општине, а посебно Одељења за финансије, обезбедиће се висок проценат реализације постављених циљева локалне власти за 2027. годину.

Образложење расхода и издатака по корисницима израђено је на основу образложења која су директни и индиректни корисници буџета доставили уз предлог финансијског плана за 2027. годину.